

คำกล่าวเปิดงาน

โดย

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไทย ในฐานะประธานสภาซีเมค

ในการประชุม the Strategic Dialogue for Education Ministers (SDEM) ครั้งที่ ๒

ในหัวข้อ: Innovating, Learning and Moving Forward Together

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙ เวลา ๐๘.๓๐ น.

ณ ห้อง Champaca ชั้น ๗ โรงแรม Padma Hotel

เมืองบันดุง สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ท่านเจ้าภาพผู้ทรงเกียรติ ท่านรัฐมนตรี อานิส ราซิด บาสเวตัน

ท่านผู้มีเกียรติของสภาซีเมคทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ

เจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอและผู้ร่วมงานจากภาคการศึกษาทุกท่าน

ในฐานะผู้แทนของสภาซีเมค ผมขอขอบคุณอย่างจริงใจต่อท่านรัฐมนตรี อานิส ราซิด บาสเวตัน และรัฐบาลของอินโดนีเซีย ในการจัดประชุมครั้งนี้ ผมเชื่อมั่นว่า เวทีนี้เป็นการเปิดโอกาสให้เราได้แลกเปลี่ยน ความสนใจและข้อคิดเห็นที่เป็นแนวทางในการผลักดันวาระการศึกษา เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของคนรุ่นต่อไป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

องค์การซีมีโอ ในฐานะองค์การที่ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาอย่างยาวนาน และมีพันธกิจสำคัญในการให้บริการ ด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภูมิภาคมากกว่า ๕๐ ปี ผมในนามผู้แทนประเทศไทย มีความ ภูมิใจในพันธกิจ ซึ่งสืบทอดจากอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของไทย คือ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งองค์การซีมีโอ นับตั้งแต่การประชุมครั้งแรก เราได้ข้อมูลประเด็นที่มีความสำคัญอย่างมาก และมีความร่วมมือกันมาอย่างต่อเนื่องกว่า ๕๐ ปี

ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งองค์การซีมีโอ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาและการเรียนรู้ซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการเปลี่ยนแปลงประชากรในภูมิภาค และก่อให้เกิดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล (จำนวนประชากรในปัจจุบันมีมากกว่า ๖๐๐ ล้านคน) ดังนั้น ในทุกวันนี้ เราจะเห็นได้ว่า ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถแข่งขันในระดับโลก มีผลผลิตที่มีคุณภาพสูง และมีประชาชนที่มีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดี นอกจากนี้ ความสำเร็จของภูมิภาคยังนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งองค์การซีมีโอจะต้องนำความน่าเชื่อถือนี้ไปใช้ในการสนับสนุนความร่วมมือด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ เกษตรกรรม และสาธารณสุข

ในขณะเดียวกัน เราตระหนักถึงความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในทศวรรษข้างหน้าอีกด้วย รวมถึงการมีประชากรที่มีความหลากหลายเป็นอย่างมาก การปกครอง ระดับการพัฒนาของแต่ละประเทศ และประเพณี ภาษา วัฒนธรรม หรือความเชื่อ ภัยคุกคามต่าง ๆ ที่มีเพิ่มมากขึ้นในโลกปัจจุบัน และจำเป็นต้องมีการรับมือ ได้แก่ การพัฒนาการเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม และอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในภูมิภาค สันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคจะมีความก้าวหน้าด้วยพลเมืองที่มีความรอบรู้ ซึ่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหนึ่งในกลุ่มเศรษฐกิจที่มีพลวัตมากที่สุดในเวทีนานาชาติ นอกจากนี้ ความท้าทายเรื่องหนึ่งที่มีอย่างต่อเนื่อง คือ การรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ

สุขภาพสตรีและสุขภาพบุรุษ

ในระหว่างการประชุมหารือโต๊ะกลม ผมขอสนับสนุนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทุกท่าน ได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินงานตามประเด็นสำคัญด้านการศึกษา สำหรับประเทศไทย การศึกษาถือว่าเป็นวาระแห่งชาติและเป็นเครื่องมือสำคัญอันนำไปสู่ความมั่นคง ความมั่งคั่ง และความยั่งยืน โดยได้มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนไทยเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี และเพื่อให้เกิดความยั่งยืนด้านการศึกษา นอกจากนี้ ประเทศไทยได้บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการศึกษา ผ่านการเรียนรู้ทางออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) และการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการศึกษา

ที่มีความเสมอภาค เรามีมูลนิธิการศึกษาทางไกลซึ่งถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงจากโรงเรียนวังไกลกังวล สู่วิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ทั้งนี้ ประเทศไทยยังให้ความสำคัญกับการให้นักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ ๒๑ โดยจัดโครงการส่งเสริมศึกษา และส่งเสริมให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เน้น การฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ตลอดจน มุ่งหวังให้ครูลดจำนวนชั่วโมงการสอนให้น้อยลง และเน้นส่งเสริม ให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนมากยิ่งขึ้น และนี่คือเหตุผลที่เราได้กำหนดนโยบาย “การลดเวลา เรียน เพิ่มเวลา” เพื่อให้สถานศึกษาของไทยได้เตรียมพร้อมแนวทางที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียนในการพัฒนา ความคิดเชิงวิเคราะห์

นอกจากนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังมีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพศึกษา โดยเฉพาะเร็ว ๆ นี้ รัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบาย ชื่อว่า “ประชารัฐ” ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ข้างต้น จึงจำเป็น ที่จะต้องมีความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน ชุมชน และสังคม ผมรู้สึกเป็นเกียรติที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้เป็นหัวหน้าทีมภาครัฐ คณะทำงานด้านการยกระดับคุณภาพวิชาชีพของคณะกรรมการภาครัฐและเอกชน เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ คณะกรรมการชุดนี้มีภารกิจสำคัญในหลายๆ ด้าน ได้แก่ การฝึกอบรม และการพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในสาขาอาชีพศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน การปรับปรุงเครือข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระบบการศึกษา การส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

สุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ

การประชุมหารือเชิงยุทธศาสตร์ระดับรัฐมนตรีศึกษาของซีมีโอ ครั้งที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๕๗ ซึ่งจัด ขึ้นที่ สปป. ลาว เราได้เห็นพ้องในเรื่องประเด็นสำคัญด้านการศึกษา ทั้ง ๗ ประเด็น ซึ่งเป็นวาระในการพัฒนา การศึกษาของซีมีโอ สำหรับการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว ศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอและสำนักงานเลขาธิการ ซีมีโอ จะร่วมกันผลักดันประเด็นสำคัญดังกล่าวเพื่อนำไปสู่แผนปฏิบัติการ โดยมีหน่วยงานต่างๆ ของซีมีโอ ที่มีภารกิจมุ่งเน้นในเรื่องวิทยาศาสตร์ สาธารณสุข และวัฒนธรรม ให้การสนับสนุนและประสานการทำงาน ร่วมกันด้วย ทั้งนี้ เป็นที่คาดหวังว่า ศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอจะทำงานประสานความระหว่งกัน

เพื่อดำเนินงานตามประเด็นสำคัญด้านการศึกษาทั้ง ๗ ประเด็น ให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาค ผมหวังว่า แผนดำเนินงานที่เราจะทำร่วมกับสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ จะนำไปสู่การดำเนินความร่วมมือที่แน่นแฟ้นระหว่างประเทศสมาชิกซีมีโอในการพัฒนาการศึกษาของภูมิภาคเรา

ประเด็นสำคัญในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการอุปสรรคในการเข้าถึงการศึกษาของการประชุมครั้งที่แล้ว ระบุว่า มีเด็กในวัยเรียนจำนวนหลายล้านคนไม่สามารถเข้าถึงระบบการศึกษา ดังนั้น ผมหวังว่าในการประชุมสภาซีเมคครั้งต่อไป ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและวัฒนธรรมของอินโดนีเซีย (ท่านอานิส ราซิด บาสเวตัน) จะเป็นเจ้าภาพ และพวกเราจะได้มาพบกันอีกครั้ง เราจะได้ร่วมกันอภิปรายถึงวิธีการลดจำนวนเด็กที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน การเข้าถึงการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึง การปฏิรูประบบการพัฒนาครูและส่งเสริมบทบาทของครูในชุมชน

ผมมั่นใจว่า ความเชี่ยวชาญในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ของซีมีโอ และศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ จำนวน ๒๑ แห่ง จะทำให้การดำเนินการของเราเป็นไปตามทิศทางที่เรากำหนดไว้ โดยเฉพาะการเสริมสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อความเป็นประชาคมอาเซียน และก่อให้เกิดการบูรณาการระดับโลก โดยเรื่องเหล่านี้จะบรรลุผลได้ด้วยความร่วมมือระหว่างพวกเราในภูมิภาค ซึ่งจะนำไปตามเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งองค์การซีมีโอด้วย

อนึ่ง ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของภูมิภาคนั้น เราในฐานะมิตรประเทศ ควรผนึกความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนแนวทางที่ดีระหว่างกัน ผมให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายและแนวปฏิบัติที่ดีด้านการศึกษาระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตัวอย่างเช่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ ที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในการดำเนินยุทธศาสตร์การสอนเพื่อให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ และประเทศมาเลเซียซึ่งมีโมเดลในการจัดการศึกษาพหุวัฒนธรรม นอกจากนี้ ผมขอชื่นชมแนวทางในการบริหารจัดการด้านการศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย ที่ได้มีการนำระบบการเรียนรู้ทางไกลไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนของประเทศตามหมู่เกาะต่างๆ เพื่อเชื่อมไปสู่ยุคดิจิทัล ดังนั้น จากตัวอย่างเหล่านี้ เราสามารถเรียนรู้จากประเทศอื่นโดยนำแนวปฏิบัติที่ดีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประเทศของเรา และหากศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอสามารถ

ชี้แนะแนวทางให้แก่ประเทศในภูมิภาคของเรา ก็จะส่งผลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำแนวปฏิบัติที่ดีไปใช้เพื่อพัฒนา
มนุษย์ในภูมิภาคของเราต่อไป

สุภาพสตรีและสุภาพบุรุษ

ผมเชื่อมั่นว่า ความตั้งใจที่จะแบ่งปัน สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และลงมือทำ เป็นสิ่งที่พวกเราทุกคน
ต้องร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ ดังสุภาษิตที่ว่า “การที่จะเลี้ยงเด็กคนหนึ่งให้เติบโตขึ้นมาได้อย่างมีคุณภาพนั้น
ต้องใช้คนทั้งหมู่บ้านช่วยกัน” บัดนี้ได้เวลาอันสมควร ผมขอเปิดการประชุมหารือเชิงยุทธศาสตร์ในครั้งนี้

ขอบคุณครับ

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙